

Vraag om uitleg vanwege mevrouw Els Robeyns, Vlaams volksvertegenwoordiger, tot de heer Kris Peeters, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid over de resultaten van de landbouwenquête 2010.

Mijnheer de minister,

Recentelijk verschenen de voorlopige resultaten van de jaarlijkse landbouwenquête (mei 2010) van de Federale Overheidsdienst Economie op basis van 23.542 aangiften, zijnde 52,6% van de ondervraagde bedrijven.

Voornaamste vaststelling is dat het aantal landbouwbedrijven en de werkgelegenheid in de landbouw in Vlaanderen verder daalt.

Op een jaar tijd daalde het aantal landbouwbedrijven in Vlaanderen met 992 eenheden, nl. van 29.415 in 2009 naar 28.423 in 2010, hetgeen overeenkomt met een daling van 3,4%

In dezelfde periode daalde de tewerkstelling in de Vlaamse landbouw met 2.151 eenheden, van 58.689 arbeidskrachten in 2009 naar 56.538 arbeidskrachten in 2010, zijnde een daling met 3,7%.

De cijfers voor het Waalse Gewest vertonen eenzelfde trend, nl. een daling met 3,2% van het aantal bedrijven en een daling met 3,9% van de tewerkstelling in de landbouwsector.

De daling van beide criteria is niet nieuw. Het is een trend die zich reeds langer heeft ingezet. In amper één decennium daalde het aantal landbouwbedrijven in België met bijna één derde en ten opzichte van 1980 zijn er in 2010 63% minder landbouwbedrijven en 56% of 100.000 minder arbeidskrachten in de landbouwsector werkzaam.

Schaalvergroting en technische modernisering zijn de voornaamste oorzaken van deze dalende tendensen.

Wat de oppervlakte van de teelten betreft leert deze enquête dat het aandeel van granen en industriële teelten, vooral suikerbieten en chichorei, fors daalt in Vlaanderen, met uitzondering van koolzaad.

Wat de veestapel betreft kan uit de enquête worden afgeleid dat zowel het aantal runderen als het aantal varkens in Vlaanderen stijgt, doch dat het aantal rundveebedrijven en varkenshouders fors afnam in amper één jaar tijd.

Mijnheer de minister, ik ben bezorgd over de toekomst van de Vlaamse landbouw afgaand op de gegevens van de landbouwenquête 2010 en op basis van de ontwikkelingen van de laatste dertig jaar.

1. Welke conclusies trekt u uit deze landbouwenquête?
2. Welke acties plant u voor het behoud van de werkgelegenheid in de landbouwsector?

3. Welke acties voorziet u om de toekomst van de landbouwers te garanderen en te verbeteren?
4. Wat zijn de economische gevolgen van de daling van het aandeel van de nijverheidsgewassen?
5. Wat betekent de verschuiving in de teeltoppervlakten voor de export?
6. Hoe evolueerde de export als gevolg van de landbouwopbrengsten de laatste 10 jaar en wat zijn de verwachtingen in de nabije toekomst?
7. Welke impact heeft de duidelijke schaalvergroting in de veehouderij op de rendabiliteit van de sector?

**DIGITAAL INTERACTIEF
INGEDIEND EN ONDERTEKEND**

VLAAMS PARLEMENT

Ingekomen op: 26-08-10 09u38

Vraag om uitleg nr.: 2384

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de evaluatie van de resultaten van de landbouwenquête 2010

PDe FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie maakte zopas voorlopige resultaten van de landbouwenquête van mei 2010 bekend. Deze resultaten werden voor wat betreft het Vlaamse Gewest opgesteld op basis van 13.751 aangiften; 46,3% van het totaal.

Het aantal actieve landbouwbedrijven blijkt in Vlaanderen opnieuw met -3,4% afgenomen te zijn. In 30 jaar tijd is ons land globaal 63% van zijn landbouwbedrijven verloren. De totale werkgelegenheid in de landbouwsector daalde t.o.v. 2009 met 3,7%. Verder uitgesplitst is vast te stellen dat op een heel aantal parameters (productiegebied per gewas, aantal bedrijven per diersoort, enz) er globaal achteruitgeboerd wordt, systematisch.

Mijnheer de minister-president,

Hoe evalueert u deze resultaten?

Hoe evalueert u het globale Vlaamse landbouwbeleid in het licht van deze cijfers?

Plant u wijzigingen in de gevolgde beleidskeuzes, zo ja, welke en hoe?

Acht u de 'bodem' op bepaalde parameters bereikt, of calculeert u voor de komende jaren een verderzetting van de tendensen van de afgelopen jaren in?

Peter Reekmans

Vlaams volksvertegenwoordiger

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van de landbouwenquête 2010

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de evaluatie van de resultaten van de landbouwenquête 2010

Hoe evalueert u deze resultaten. Wat zijn de tendensen voor de komende jaren? (D.P.)

Welke conclusies trekt U uit deze landbouwenquête (E.R.)

Volgens de voorlopige resultaten van de mei-enquête 2010 van de FOD Economie zijn er in Vlaanderen 28.423 land- en tuinbouwbedrijven. Dit is zoals u al aangaf een daling ten opzichte van 2009 met 3,4%. Het aantal bedrijven daalt jaarlijks aan een ritme van gemiddeld 3 à 4 %. In 1980 waren er in Vlaanderen 75.898 bedrijven. Wat inderdaad een verlies is van 63% van de bedrijven.

Het aantal tewerkgestelde personen kent een daling. In 1980 waren nog 124.981 mensen tewerkgesteld in de Vlaamse land- en tuinbouwsector, in 2010 is dit nog 56.538, wat een daling is in vernoemde periode van 55%.

Verder zien we dat in Vlaanderen de oppervlakte cultuurgrond tussen 1980 en 2010 slechts met 3% gedaald is. De combinatie van een lichte daling van die oppervlakte en een sterke daling van het aantal bedrijven wijst op een duidelijke schaalvergroting.

De gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf is in 2010 21,7 ha terwijl dit in 1980 slechts 8,4 ha was.

Ook als we naar het aantal dieren kijken is er eenzelfde tendens. De schaalvergroting komt ook duidelijk naar voren uit de cijfers van de gemiddelde veebezetting. In 2010 zijn er gemiddeld 90 runderen aanwezig per bedrijf in 1980 was dit slechts 33 runderen. Bij de varkensbedrijven stijgt de gemiddelde veebezetting van 150 varkens in 1980 tot 1.171 varkens in 2010.

Conclusie: het aantal landbouwbedrijven is dus weliswaar sterk gedaald, maar de bedrijven zijn groter geworden en de productiviteit is sterk gestegen.

Het feit dat we steeds minder, maar grotere bedrijven hebben is dus een algemene tendens, die zich waarschijnlijk in de toekomst nog verder zal zetten. Deze tendens is trouwens niet alleen merkbaar in Vlaanderen, maar ook in andere Europese landen. Bij wijze van voorbeeld kan ik u meegeven dat het aantal bedrijven in Vlaanderen tussen 1990 en 2007 met 45% gedaald is en dat volgens de gegevens van Eurostat het aantal ongeveer even sterk daalde in onze buurlanden. In Duitsland met 44%, in Frankrijk met 43%, in Luxemburg met 42% en in Nederland met 39%. Onze buurlanden kennen dus allemaal een sterke daling van het aantal bedrijven en een lichtere daling van de oppervlakte cultuurgrond.

Hoe evalueert u het globale Vlaamse landbouwbeleid? Plant U wijzigingen op de gevolgde beleidskeuzes? (D.P.)
Welke acties plant U voor het behoud van de werkgelegenheid?(E.R.)

Het Vlaamse landbouwbeleid is bedoeld voor de gehele sector en wordt mee bepaald door de Europese wetgeving. Belangrijk is te streven naar zoveel mogelijk rendabele bedrijven!

Mijn beleid steunt op een 6-tal pijlers:

1. Steun aan investeringen voor het verduurzamen van de sector (economisch, ecologisch, sociaal)
2. Ruimte (letterlijk en figuurlijk) geven om te ondernemen
3. Onderzoek, voorlichting en vorming moeten boeren en tuinders beter omkaderen.
4. Beschikbare marktinstrumenten zo efficiënt mogelijk inzetten (Gemeenschappelijke marktordeningen, prijstransparantie,..)
5. Aandacht voor verbrede doelstellingen en de sociale aspecten van landbouw en tuinbouw (zorgboerderijen, boeren op een kruispunt,...)
6. Administratieve lasten minimaal houden (o.a. via unieke identificatie, e-loket).

Het is belangrijk dat wij deze pijlers verder blijven verstevigen, en bovendien, waar noodzakelijk en mogelijk inspelen op acute problemen en uitdagingen op langere termijn.

Wat zijn de economische gevolgen van de daling van het aandeel van de nijverheidsgewassen?(E.R.)

De daling van de oppervlakte nijverheidsgewassen is vooral te wijten aan de daling van het areaal suikerbieten. Dit areaal is redelijk stabiel gebleven tot 2007. Echter door de inlevering van het quotum in het kader van de suikerhervorming is het areaal sinds 2008 sterk ingekrompen.

De gevolgen van de hervormingen van het gemeenschappelijk Europees suikerbeleid zijn hier duidelijk zichtbaar.

Concreet heeft dit meegebracht dat akkerbouwers een alternatief hebben moeten zoeken naar andere teelten. Zo is het areaal aardappelen de afgelopen jaren sterk toegenomen hetgeen er mee voor gezorgd heeft dat we inmiddels het derde grootste aardappelverwerkende land in de wereld zijn geworden. (80% van de producten van de aardappelverwerking worden geëxporteerd)

De Europese suikerhervorming heeft wel zijn effect gehad op de mondiale markt van suiker, waar sindsdien aanmerkelijk hogere prijzen gerealiseerd worden, wat ook rendabiliteit van onze eigen bedrijven die suikerbieten aanplanten ten goede is gekomen.

Wat betekent de verschuiving in de teeltoppervlakten voor de export?

Hoe evolueerde de export als gevolg van de landbouwopbrengsten de laatste 10 jaar en wat zijn de verwachtingen in de nabije toekomst?(E.R.)

De Belgische buitenlandse handel van landbouwproducten neemt een belangrijke plaats in. Op wereldvlak behoort ons land voor de uitvoer van agrarische producten tot de top tien. Voor sommige producten zoals peren, prei en diepvriesgroenten zijn we zelfs de nummer 1 exporteur op wereldvlak. Voor aardbeien staan we op nummer 3. Ook voor tomaten en varkensvlees staan we in de top tien.

Onze export van landbouwproducten kende de afgelopen jaren een continue stijging.

De handel in landbouwproducten vertoonde in 2009 zoals in de afgelopen jaren een positief handelssaldo. In 2009 was de uitvoer van landbouwproducten goed voor 30,6 miljard euro, terwijl de invoer 27,2 miljard euro bedroeg. Voor meer informatie over deze cijfers wil ik u graag verwijzen naar het agrohandelsrapport dat elk jaar door het Departement Landbouw en Visserij opgemaakt wordt.

Welke impact heeft de duidelijke schaalvergroting in de veehouderij op de rentabiliteit van de sector?E.R.

De rentabiliteit binnen de veehouderij kan sterk verschillen van jaar tot jaar. Terwijl na het uitermate goede jaar 2007, de melkveehouderij een zeer ernstige crisis meemaakte in 2008-2009 is de rentabiliteit in de sector op dit